

Promo-LEX a prezentat Raportul privind monitorizarea finanțării partidelor politice în primul semestru al anului 2018



Asociația Promo-LEX a analizat rapoartele financiare ale partidele politice pentru primul semestru al anului 2018 depuse la Comisia Electorală Centrală și a efectuat monitorizarea civică a finanțării partidelor politice pentru această perioadă de raportare. În cadrul mesei

rotunde cu tema „Finanțele partidelor politice în semestrul I al anului 2018. Progres, regres sau stagnare?“, organizată miercuri, 24 octombrie 2018, experții Promo-LEX au prezentat concluziile din **Raportul „Monitorizarea finanțării partidelor politice în prima jumătate a anului 2018”**.

În perioada de referință, cadrul legal privind finanțarea partidelor politice a înregistrat o modificare esențială prin introducerea amendamentelor care reglementează donațiile în numerar din partea persoanelor fizice, introducerea măsurilor speciale de susținere financiară a partidelor politice care respectă cota de cel puțin 40% de candidați femei din numărul total al candidaților înaintați în toate circumscripțiile uninominale în alegerile parlamentare.

Tratamentul selectiv a Comisiei Electorale Centrale aplicat partidelor politice

Promo-LEX reiterează și în acest raport faptul că interesul public privitor la datele de identificare ale donatorilor partidelor, în speță, locul de muncă al donatorilor suprapus cu suma donată, prevalează în ecuația „Protecția datelor cu caracter personal”. În interesul transparenței finanțării partidelor politice, aceste date, merită a fi făcute publice. În opinia Promo-LEX, legea expres obligă CEC să publice în raportul anual domiciliul și locul de muncă al donatorului. Or, în realitate, prin ascunderea acestor date confidențialitatea este protejată în mod nejustificat.

Promo-LEX bate alarma și în privința tratamentului selectiv al CEC, aplicat partidelor politice. Or, în cazul partidelor, care întârzie cu prezentarea rapoartelor pentru semestrul I 2018, CEC pe bună dreptate aplică sancțiuni contravenționale. Totuși tratamentul este total diferit în cazul partidelor de la guvernare, în situații pe larg mediatizate în spațiul public legate de o posibilă simulare a colectării cotizațiilor și donațiilor.

Raportarea financiară a partidelor politice la CEC în prima jumătate a anului 2018

Asociația Promo-LEX constată că pentru semestrul I al anului 2018, 38 de formațiuni politice din 46 au prezentat CEC rapoartele financiare, aceasta reprezentând 83% din numărul de formațiuni politice înregistrate la Agenția Servicii Publice. Subvențiile de la stat sunt principala sursă de finanțare a partidelor politice pentru semestrul I al anului 2018, acestea însumând 19 908 403 lei. Următoarele surse de finanțare sunt **donățiile persoanelor fizice**, în sumă de 12 859 884 lei și cotizațiile de membru – 12 964 729 lei.

Estimarea cheltuielilor neraportate

Grație monitorizării efectuate atât la nivelul oficiilor centrale cât și a oficiilor teritoriale ale partidelor politice, Promo-LEX a stabilit că, **14 partide au avut în**

gestiune cel puțin 212 sedii, 226 de persoane angajate și 49 unități de transport în folosință și cel puțin **1716 voluntari**. Totodată aceste partide au desfășurat cel puțin 1645 activități promoționale și evenimente. Cel puțin 4 partide politice au efectuat cheltuieli pentru organizarea a 78 de concerte, activități de divertisment, printre care și o proiecție de film, campanii sociale. Potrivit estimărilor, patru partide politice (PPȘ, PDM, PN și PSRM), despre care au fost operate date, au omis raportarea cheltuielilor în quantum cumulat de cel puțin 8 845 270 lei cu referire la organizarea evenimentelor.

Promo-LEX a identificat inexactitatea raportării cheltuielilor reale și a estimat cheltuieli nedeclarate pentru retribuirea muncii, manifestații publice, deplasări în țară și în afara țării, pentru evenimente publice. Quantumul general al cheltuielilor neraportate estimate de Promo-LEX pentru activitatea operațională a partidelor și cea de promovare politică din semestrul I al anului 2018 este de cel puțin 12 851 514 lei, din partea a 12 partide.

Caritate sau transfer de imagine?

PDM, PSRM, PPȘ – au utilizat instrumentul transferului de imagine în activitățile promoționale, din partea fundațiilor caritabile ori SRL-urilor care conțin în denumirile lor nume de politicieni sau sunt asociate cu anumiți politicieni. În numele acestora au fost desfășurate cel puțin 95 acte de caritate cu cheltuieli estimate de cel puțin 2 480 000 lei, sume de bani pe care partidele politice nu le-au raportat la CEC, dar au cules dividende de pe urma lor. Promo-LEX consideră necesară reglementarea activității fundațiilor din perspectiva implicării acestora în activități cu tentă politică și transfer de imagine în favoarea partidelor politice sau membrilor acestora.

În concluzie, Promo-LEX constată că, în prima jumătate a anului 2018, calitatea raportării rămâne a fi încă imperfectă.

Totodată, modelul de raport financiar propus de către CEC nu oferă accesul deplin la informațiile financiare ale formațiunilor politice. Lipsa unor categorii de cheltuieli, dar și lipsa în rapoarte a unor rubrici le permit subiecților raportării să generalizeze datele, minimizând transparența cheltuielilor pe categoriile menționate.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

** Raportul "Monitorizarea finanțării partidelor politice în prima jumătate a anului 2018" este realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate” finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate în Raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.*

Pentru informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md